

บทคัดย่อ

ชาวของในตำบลบวค้ำง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ อพยพมาจากเมืองของในสหภาพเมียนมาร์ จากการศึกษาทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์บอกเล่า บริเวณที่ตั้งถิ่นฐานของชาวของในปัจจุบันเป็นแหล่งชุมชนโบราณที่มีความเจริญมาตั้งแต่สมัยอาณาจักรสุโขทัยและล้านนา แต่ผู้ที่อยู่อาศัยจะเป็นกลุ่มชาวของหรือกลุ่มใดก็ยังไม่ปรากฏแน่ชัด หลักฐานที่ว่าชาวของมาตั้งถิ่นฐานอยู่มาจนกระทั่งทุกวันนี้ เป็นหลักฐานบันทึกของวัดบวค้ำงเกี่ยวกับการสร้างวัด ในสมัยเจ้าเจ็ดคน หรือ สมัย “เก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมือง” ซึ่งมีอพยพผู้คนจำนวนมากมาตั้งถิ่นฐานในล้านนา ผู้คนจากเมืองของก็ได้อพยพมาอยู่ที่ลำพูนและเขตใกล้เคียงโดยเฉพาะอย่างยิ่งตำบลบวค้ำงเป็นเขตติดต่อระหว่างอำเภอสันกำแพงกับกิ่งอำเภอบ้านธิของจังหวัดลำพูน ซึ่งมีชาวของตั้งถิ่นฐานอยู่ ชาวของบวค้ำงได้ปรับตัวเข้ากับสังคมของล้านนาได้เป็นอย่างดีเนื่องจากความคล้ายคลึงทางวัฒนธรรมของทั้งเมืองของและล้านนา ความแตกต่างที่เห็นชัดเจนคือ ภาษา ภาษาของมีสำเนียงที่ต่างจากภาษาคำเมืองหรือภาษาชนของล้านนา จึงเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวของที่ต่างจากคนเมืองหรือชาวชนที่ชาวของเรียกว่า “คนลาว” เพื่อนบ้าน ไม่ปรากฏว่ามีความขัดแย้งที่รุนแรงทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างชาวของกับกลุ่มผู้ปกครองล้านนาแต่ประการใด การปรับเปลี่ยนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวของเกิดขึ้นไปพร้อมๆ กับกับคนกลุ่มอื่นๆ ในล้านนา ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงนั้นมีทั้งปัจจัยจากภายนอกและภายใน เริ่มตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสมัยรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การเข้ามาของเศรษฐกิจทุนนิยมและกระแสความทันสมัยแบบตะวันตก การพัฒนาท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐบาลสมัยต่างๆ จนกระทั่งการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวและการลงทุนอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ควบคู่ไปกับสภาพปัญหาทางด้านการเกษตร ที่ตั้งที่อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวและหัตถกรรมพื้นเมือง และการพัฒนาการศึกษาของประชาชน ทำให้ชาวของบวค้ำงเริ่มปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเอง และรับเอาสิ่งใหม่ๆ เช่น วัฒนธรรมไทยกรุงเทพหรือวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาแทนประเพณีวัฒนธรรมเดิมของตน สิ่งที่ดีด้านหรือทำให้การปรับเปลี่ยนข้างลงคือ วัคที่ยังมีบทบาทสำคัญในกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้านซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของท้องถิ่นในการทำกิจกรรมร่วมกัน และการที่ชาวบ้านบวค้ำงยังมีโอกาสประกอบอาชีพเสริมในครัวเรือนของคนไม่ต้องออกไปทำงานนอกหมู่บ้านทั้งหมด ทำให้มีโอกาสร่วมกิจกรรมของท้องถิ่นโดยเฉพาะประเพณีพิธีกรรมต่างๆ ทำให้ยังสามารถรักษาสภาพสังคมและวัฒนธรรมของไว้ได้บ้าง